

Георгій Павлович Борисов

До 80-річчя від дня народження

З травня виповнюється 80 років відомому вченому-матеріалознавцю членові-кореспонденту НАН України Георгію Павловичу Борисову.

Г. П. Борисов народився у м. Тирасполь (Молдова) у сім'ї службовця. У 1950 р. закінчив Київський індустріальний технікум і був розподілений на роботу майстром спеціального ремісничого училища у м. Бердичів. Військову службу проходив у морській авіації Балтійського флоту у званнях від матроса до офіцера, старшого техніка ескадрильї.

З 1953 до 1958 рр. навчався у Київському політехнічному інституті, одержав кваліфікацію інженера-металурга за спеціальністю "Ливарне виробництво чорних і кольорових металів". За розподілом у 1958 р. був направлений на роботу в Інститут ливарного виробництва АН УРСР (нині – Фізико-технологічний інститут металів та сплавів НАН України), який був створений у тому ж році. Свою наукову діяльність у колективі інституту Георгій Павлович почав з посади інженера, згодом працював старшим інженером, молодшим і старшим науковим співробітником. З 1966 р. – завідувач відділом нових методів ліття, який згодом реорганізовано у відділ механіки рідких та тверднучих сплавів. На цій посаді працює до сьогоднішнього дня. У 1964 р. захистив кандидатську, а у 1983 р. – докторську дисертації. Дослідження, покладені в основу кандидатської дисертації Г. П. Борисова, були спрямовані головним чином на поліпшення технологічних властивостей формувальних матеріалів. Докторська дисертація Георгія Павловича присвячена розробці і впровадженню технології і обладнання для виготовлення виливків з алюмінієвих сплавів під регульованим тиском.

Подальші його наукові роботи по вивченню закономірностей впливу регульованої теплосилової дії на характер розвитку гідродинамічних, теплофізичних, кристалізаційних процесів та процесу живлення твердіючого виливка збагатили науку в галузі ливарного матеріалознавства новими уявленнями щодо будови та структурно-механічних властивостей двофазних сплавів в інтервалі температур кристалізації, гідромеханіки рідких металевих систем, закономірностей розвитку газоусадкових процесів та формування литої структури виливка.

Здійснене на основі цих фундаментальних досліджень комплексне вирішення проблеми підвищення якості та експлуатаційних властивостей литих виробів до рівня деформованих сплавів, при одночасному забезпеченні

Персоналії

світового рівня техніко-економічних показників їх виробництва, робить суттєвий внесок у вирішення таких актуальних для сучасної промисловості України проблем як ефективне зменшення матеріало- та енергоємності продукції машинобудівних галузей промисловості та підвищення її конкурентоспроможності на світовому ринку для забезпечення широкого впровадження розроблених ресурсозберігаючих технологій у виробництво. Під керівництвом Г. П. Борисова була розроблена гама з 5 моделей нового типу високопродуктивних машин для лиття під низьким тиском, серійний випуск яких був здійснений Тираспольським заводом “Литмаш”.

У доробку вченого – понад 270 публікацій у вітчизняних і зарубіжних виданнях. Серед них “Давление в управлении литейными процессами” (1988 р.), “Основы реологии модельных материалов для литья по выплавляемым моделям” (1971 р.) у співавторстві з А. С. Лакеевим, “Малоотходное литье алюминиевых сплавов” (2007 р.) у співавторстві з Ф. М. Котлярським, довідник “Специальные способы литья” (1991 р.). Пріоритет запропонованих ним нових методів досліджень, технологічних та конструктивних рішень захищений 139 авторськими свідоцтвами та патентами.

Г. П. Борисовим створена авторитетна наукова школа з розробки нових методів лиття – підготовлено 4 доктори та 11 кандидатів наук.

Георгій Павлович виконує велику громадську та педагогічну роботу. Так, протягом понад 20 років він на громадських засадах виконував обов'язки декана ливарного факультету Київського народного університету технічного прогресу. Він є одним з організаторів Асоціації ливарників України і членом її ради, членом спеціалізованих вчених рад ФТІМС НАН України та Національного технічного університету України “КПІ” з присвоєння наукових ступенів, членом редакційних колегій журналів “Процессы литья” та “Металознавство та обробка металів”.

У 1995 р. Г. П. Борисов був обраний членом-кореспондентом НАН України, а у 1999 р. йому було присвоєно почесне звання “Заслужений діяч науки і техніки України”.

Вітаючи Георгія Павловича з ювілеєм, колектив Фізико-технологічного інституту металів і сплавів НАН України, редакція журналу “МОМ”, колеги та друзі щиро зичать йому міцного здоров'я, творчого довголіття та нових здобутків на науковій ниві.

